

90,000 Kr. i disse Husmandsbevillinger, men Landboforeninger bruge ikke mere end 90 pCt. deraf, de $\frac{9}{10}$. Den ene Tiendedel lade de ligge urørt hen, den vender tilbage til Statskassen og staar kun opført paa Finansloven som en Skueret, som Husmændene ingen Glæde eller Gavn have af. Det er 9,000 Kr. om Aaret. Nu modtage de 15,000 Kr. fra Landboforeningerne; men fik de selv Raadighed over disse Bevillinger, vilde de naturligvis anvende dem til sidste Hvid, saa det Tab, de kunde lide, vilde da ikke blive saa overordentlig stort. I alt Fald er det min Overbevisning, at den Selvstændighed, de vilde vinde ved selv at komme til at bestyre deres Penge, er langt mere værd end det Tab, de muligt kunde lide ved, at Landboforeningerne ikke mere vilde yde Tilskud til dem.

Jeg kommer i Tanker om, at jeg skylder det ærede Medlem for Nakskov (Reventlow) et Svar. Jeg omtalte i Lørdags, at de Oplysninger, som vare komne fra Maribo Amt, ikke vare saa fyldestgørende som de, vi modtage fra de øvrige Dele af Landet, og det vil ogsaa enhver, der efterser Betænkningen, let kunne se, idet der for Maribo Amt kun er opgivet, hvor meget Landboforeningerne selv tilskyde, nemlig 701 Kr. Nu oplyste det ærede Medlem for Nakskov, at Statens Bidrag har været 5,450 Kr. Det er ret rart at faa dette oplyst, men har man de samme Oplysninger fra hele Landet, har det netop stor Betydning, at man har begge Tilskud staaende ved Siden af hinanden, saa at man kan se, hvad Landboforeningerne yde, og hvad der ydes fra Statens Side.

Reventlow: Jeg vil blot dertil sige, at Maribo Amts landøkonomiske Selskab har svaret paa det, der blev spurgt om. Det har ikke svaret paa mere, men det vidste jo heller ikke, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) havde det Ønske at faa noget mere at vide derom. Det kunde vi ikke vide. Havde det ærede Medlem henvendt sig til mig, skulde han gerne have faaet at vide, hvad han ønskede. Vi have svaret paa det Spørgsmaal, der blev stillet, og mere kan ikke forlanges.

Det, der i øvrigt er imellem det ærede Medlem og mig, er det, at det ærede Medlem søger at skille, mens jeg søger at samle. Jeg mener, at vi her i dette Land skulde søge at komme saa godt ud af det med hinanden som muligt, søge at arbejde

sammen saa godt som muligt, hvad enten vi ere store eller smaa, og at vi ogsaa i Landbrugets Tjeneste skulde slaa vore Kræfter sammen, hvad enten vi høre til de store eller til de smaa Landbrugere. Der er i Interesser intet, der skiller de store fra de smaa Landbrugere. De store kunne ikke undvære de smaa, og de smaa kunne heller ikke undvære de stores Virksomhed. Det er min Mening. Det ærede Medlems Virksomhed gaar i dette Øjeblik ud paa at dele Landbrugere i to forskellige Klasser, i de større og de mindre Landbrugere. Det er det, jeg ikke vil. Jeg finder den Bevægelse, der er fremme mellem Husmændene, naturlig og god. Jeg skal gerne yde mit Bidrag til det fælles Arbejde med Husmændene, ogsaa med de Organisationer, som de nu muligen ville danne. Men jeg vil ikke være med til, som det ærede Medlem, at puste op til Strid og Kamp. Jeg mener, vi have haft nok af det. Lad os nu slutte os sammen, lad os arbejde sammen paa fælles Interesser for at opnaa fælles Goder og for alle at opnaa de samme Goder. Deri ligger den store Forskel mellem det ærede Medlems Livssyn og mit. Jeg vil Fred, og det ærede Medlem vil Strid, men vil det ærede Medlem Strid, saa siger jeg til ham, at saa høster han ogsaa det, som Striden bringer med sig: Ødelæggelse for sig selv og for mange andre.

K. M. Klausen: Det Spørgsmaal, der blev rettet fra Finansudvalget til Maribo Amt, er det samme, som blev rettet til alle andre Organisationer for Landboforeninger. Fra de andre Landboforeninger have vi faaet et meget fyldestgørende Svar, medens vi fra Maribo Amt kun have faaet sparsomme Oplysninger.

Til de øvrige Bemærkninger af det ærede Medlem (Reventlow) vil jeg sige, at naar han ønsker at staa i et godt og venskabeligt Forhold til Husmændene, er den første Fordring, der maa stilles til ham: Lad Husmændene faa Lov til at styre og lede deres egne Sager, lad dem være fri for andres Formynderskab, de have det samme Krav som enhver anden Stand og alle andre Mænd paa at styre og lede deres egne Anliggender.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): I Anledning af den ret udførlige Udtalelse, som fremkom fra det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger. Jeg skal ikke opholde mig